

GONIEC POKUCKI

Czasopismo poświęcone polityce i sprawom społecznym Pokucia i okolicy.

Wychodzi w każdy czwartek.

WYDAJE I REDAGUJE KOMITET.

Biuro Redakcyi i Administracyi znajduje się przy ulicy Kraszewskiego l. 4.

Pojedyncze numery kupować można w księgarni Michała Żyborskiego, w biurach dzienników Zimblera w Rynku, i w trafice Klementyny Kluczyńskiej ul. Kraszewskiego l. 4. i u Gerschona Gottlieba ul. Jagiellońska

Przedpłata roczna wynosi 8.— koron
 „ kwartalna 2.— „
 „ miesięczna 0.70 „
 Numer pojedynczy 16 groszy (ośm centów).

Listów nie opłaconych się nie przyjmuje.
 Rękopisów się nie zwraca.

Ogłoszenia: Za całą stronę 40 kor., za pół strony 22 kor., za ćwierć strony 12 koron. Za wiersz petitowy lub jego miejsce 10 groszy. Drobne ogłoszenia po 4 grosze od słowa. W rubryce „Nadesłane“ po 20 gr. od wiersza.

1831—1907.

Co roku święci się rocznicę jednego z ostatnich wysiłków narodu naszego, wysiłku podjętego dla skruszenia pęt niewoli na ręce matki-Ojczyzny, sromotnie przez wrogi nam mocarstwa nałożonych, wysiłku, który dziś musimy oceniać nie tylko ze stanowiska historii ale patrzeć nam trzeba na ów najszlachetniejszy poryw narodowy jako na blask świętego znicza, którym oczyszczone z win dusze nasze, poszły na innych drogach szukać odrodzenia i wyzwolenia.

Święcimy pamiętkę najidealniejszego porwy spętanej duszy wielkiego narodu a święto obecne i cześć nasza dla bohaterskich męczenników powinny być tak wielkie i potężne, jak wielka była ich ofiara spełniona na ołtarzu obowiązku narodowego.

Przeszliśmy przez szereg ciężkich doświadczeń i prób a najboleśniejszą może była walka o niepodległość w r. 31. I wówczas okazało się, że ciało nasze jeszcze słabe i mdłe wobec srogiej przemocy ale duch potężniał, wyrastał ponad gruzy i zgłiszczą i szedł płomienny przez dymy poboju do Stwórcy i pytał o sprawiedliwość. Ale nie było nam dane jej

oglądać i miara cierpień naszych się dopełnia więc oto jesteśmy tu, aby blask zwycięstwa mieczów zaświecił w oczy nasze przypomnieniem tej chwały, która unosiła się dla świętej dla nas pamięci, polach Stoczka, Igoń i Wawru.

Święcenie rocznic czy wesołych czy smutnych dla nas przedewszystkiem ma tę nieocenioną wartość, że zespała jednoczy serca, jest dla nas niejako ogniskiem, którego ciepłem ogrzani, wychodzimy znowu na pole znoju i walki.

Więc zbyt wiele się wydają obecnie wszelkie wywody historyczne i strategiczne z dziejów, tej potężnej walki o wolność, bo i tak serca nasze rozdarte i pełne smutku a zastanawiać się nad tem, co wówczas sprawie naszej na korzyść lub szkodę wyjść mogło na nic się nie przyda i sprawy upadłej nie podniesie.

Wybiorę więc te momenty, których znaczenie jest najżywotniejsze, w których bohaterstwo i poświęcenie najwালniejsze święciły tryumfy.

Z bojów napoleońskich wynieśliśmy tę korzyść, że otrzymaliśmy w części wielkiej niegdyś Ojczyzny (dano nam odczepne zwane) królestwo kongresowe. Ale cóż? Duch cały eden pozostał choć ciało na kilka rozpadło się części a cierpienie każdej z nich boleścią

wiane tęsknicą za tem, do czego tęskniło, tęskni i tęsknić będzie serce polskie.

Legenda, Warszawianka, Lelewel, Legion, Bolesław Śmiały, Kazimierz Wielki, Wesele, Wyzwolenie, Piast i Noc listopadowa, to szereg dzieł, w których Wyspiański odczuł położenia swojej ojczyzny tak głęboko, jak nikt mu współczesny.

Ta potężna jednak Jego siła, która podszeptowała Mu najcudowniejsze pomysły do wielkich fragmentów — nie dała Mu pograżyć się w rezygnacji. On nie załamuje rąk, nie cisną swą lutni z rozpaczyny niewiary w przyszłość, On głosi prawo żywota.

Jak Archaniał zadął czarownie w Róg złoty — ów róg przechowywany przez wieki przez najlepszych w narodzie, a ten głos zbudził z letargu ospałe społeczeństwo. W kim nie zamarała dotąd dusza, musiał razem z poetą przechodzić tę walkę i mękę narodową, a zarazem odczuć myśl, jaką poeta tchnął w „Wesele“.

Wyspiański nie przez wszystkich jednakowo był oceniany. Jak z jednej strony czczony i podziwiany, tak z drugiej strony nie rozumiany, uważany był za chorego tylko umysł. Nie miejsce tu mówić o przyczynach tej krytyki. Możemy tylko wyrazić pragnienie, aby nadszedł czas, by wszyscy złączyli się w należnej czci dla wielkiego poety.

A dziś najlepiej okazemy cześć dla Jego pamięci, oddając się lekturze Jego dzieł, abyśmy nie tylko o Wyspiańskim mogli mówić dla mody, ale wskutek faktycznej znajomości Jego duchowego dorobku. es.

Wiec polski

z nicyatywy Stow. kupców przemysłowców

odbędzie się

w niedzielę dnia 8. grudnia

w sali Kasy oszczędności

o godzinie 2 popołudniu.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego.
- 2) Stosunek Polaków do Prusaków w czasach najnowszych.
- 3) Sprawa bojkotu towarów pruskich.

Do udziału w tym wiecu zaprasza się wszystkie sfery bez różnicy narodowości i wyznania.

Stanisław Wyspiański.

Do grobów zasłużonych na Skałce wszedł nowy mieszkaniec. 3. grudnia bowiem złożył tam naród polski szczątki śmiertelne śp. Stanisława Wyspiańskiego. Dziś, kiedy jeszcze nie oschły łzy nasze nad świeżą mogiłą wieszczki narodowej obecnej doby, nie pora mówić czy pisać biografię tego niezwykłego człowieka, nie pora poddawać analizie szczegółowej dzieł Jego — na to czas będzie później, gdy czas ukoi żalność naszą i dozwoli spokojnie rozpatrzeć spuściznę Jego ducha. Oddając hołd w pośmiertnym wspomnieniu śp. Stanisławowi Wyspiańskiemu, chcemy tylko zgłębić pytanie, kim On był dla nas i dlaczego naród cały przywdziewa po nim dziś żałobę jako po wielkiej swej stracie.

Wyspiański wystąpił w czasach dla narodowej poezji bardzo smutnych. Najpiękniejszym ideałem i marzeniem duszy uraęło współczesne życie a ten sam rozdźwięk panował między szarą dolą tłumów a poezją. Zamiast tęczy nadziei lepszej przyszłości zamieszkała w sercach polskich gorzka rezygnacja, a nad duszami opętanymi tłumionym bolem zapanaowała beznadziejna melancholia.

Duch narodu spragniony był potężnego słowa prawdziwej poezji, która spoczęła w grobie z wielkimi omantykami.

I wtedy przyszedł On jako oddźwięk zbiorowej jednostki narodu, jako duch stojący na zgłiszczach pamiętek przeszłości, szukający w teraźniejszości rozwiązania dla nas pytania, czem będzie jutro, czem przyszłość dla następnych pokoleń? Przyszedł i od razu wy dobył z piersi swoich całą lawę rozburzonego uczucia, które zanymkało w sobie nie tylko marzenia i ułudy nieśmiertelnego twórcy, ale zarazem były obrazem tego, co odczuwały miliony.

W twórczości swej nie znał żadnych trudności; jedną dłonią hojnie rozsywał skarby swego poetyckiego natchnienia, drugą przesuwiał przed zdumionymi oczyma rodaków malarskie arcydzieła. Tą niezwykłością stanął wysoko ponad swoje otoczenie i na tym piedestale utrzymał się aż do śmierci.

Ze stanowiska literackiego biorąc, przedewszystkiem wielki poeta, myśliciel i pod tym względem zajmuje Wyspiański w Panteonie narodowych wieszczów jedno z miejsc pierwszych.

W życiu całym przyświecała mu jako hasło — moc ducha. I to hasło potrafił geniusz Jego zakłać w czarowne szaty poezji, nadając jej formę tak jak treść odrębną od wszystkich współczesnych poetów. Ta nadzwyczajna w psychologii duchów poetyckich idea Wyspiańskiego uczyniła go wyjątkowym zjawiskiem w literaturze.

Duch Jego, zawsze na wysoką nutę nastrojony, w szeregu wspaniałych poetyckich wizji, przesuwiał przed oczyma duszy czytelnika czy wiedza postaci o-

Browar parowy w Korolówce

poleca własnego wyrobu wyśmienite piwo: wyszynkowe, leżak i czarne (Bok) w beczkach i fiaskach po cenach najprzystępniejszych.

Donoszę zarazem, że od 1. maja 1907. sprzedaję również wyśmienite piwo „porter“ po 20 h. za fiaskę.

moralną udęczało i udęcza całą duszę narodu. Poczęły się więc przygotowania do wyzwolenia. Przedewszystkiem gorąca młodzież wiąże się w koła i z narażeniem życia pracuje, nie dba o żelazny pierścień obcej przemocy, ale dąży wytrwale naprzód.

Następują represje ze strony Rosyi.

Bohaterska młodzież wileńska uciśniona w swych najświętszych uczuciach brutalną dłońią przemocy idzie na tułaczę życie. Gwałcenie konstytucji przez Konstantego, wielki proces wytoczony patryotom (1828) wywołują wybuch przygotowany należycie, wybuch, w którym po raz ostatni wolne wojska narodowe ścierają się z nieprzyjacielem. W nocy 29. listopada wybuchł pożar, w którym zgorzał wprawdzie jednak złudny do nadziei, lecz w którym co najważniejsza wypaliły się doszczętnie stare nasze winy, a umocniony duch szedł już spokojniej przeciw nowym bólom i cierpieniom.

W ową to noc listopadową szkoła podchorążych i młodzież patryotyczna uderza na wojska rosyjskie w Warszawie i powołała na cały pod broń.

Sejm 25. stycznia odsunął dynastę Romanowych od tronu.

Tymczasem 150.000 armia rosyjska pod Dybiczem wyruszyła do Polski, a my zaledwie 40 kilka tysięcy mogliśmy wystawić, ale natomiast był zapał, była ofiarność i wielka wiara w słusność sprawy. Ten zapał i wiara dawały nam przewagę nad nieprzyjacielem a pierwsze bitwy pod Stoczkiem, Wawrem i Wielkim Dębem były zwycięskie. Na polach Grochowa w tej najrozpaczlwszej i najkrwawszej walce długo się ważyły losy bitwy. Czy wypowie język owe cuda bohaterstwa i odwagi, które zajaśniały w zażartym boju o olszynkę.

Ostatecznie z ustąpieniem rannego Chłopickiego przeważające siły rosyjskie odzierżyły plac boju. Ale sprawa nie upada, naród niesie ofiarnie i młódź swą najcenniejszą i majątki na ołtarz narodowy. Przez krwawe opary świeci przepiękna i przejrzysta postać dziewicy Emilii Platerówny.

Skrzynecki znowu bije Moskali pod Wielkim Dębem, Wawrem i Igoniami.

Ale niestety pomimo świętego zapału, pomimo poświęceń bez granic i szalonej odwagi po 10 miesięcznych zapasach chęć odzyskania wolności spełzła na niczem. Upadł jego wielki poryw przeważnie tem, że nie miał człowieka, w którymby szczytne idee znalazły ucieleśnienie. Brakło takiego mocarza! A za tem poszła klęska i złożenie broni, przyszły świeże większe jeszcze prześladowania i cierpienia. Ale sukces moralny był olbrzymi, skrzepła krew bohaterów położona jako pieczęć na bolesnych

kartach historii dni owych to dokument, że poczucia i prawa wolności, nie wyrwie nam żadna siła wrogów — nie zmoże i nie zniszczy żaden zab czas. Walka ta świadczy, że żywotność narodu jest nie zmożona. Walka owa zbudziła szereg nowych idei, które następnymi pokoleniami karmiły się i karmią aż do chwili obecnej

I dziś do dawnych kolców cierniowej korony naszej Ojczyzny wpycha zbrodnia dłoń krzyżacka nowy cierni. Nowa kropla goryczy wpada w spieczoną usta a czyż i ta nowa zbrodnia nas zmoże? Jest w Bogu nadzieja że nie. Przyjmiemy ten nowy cios nie z jękiem osłabiającej ducha boleści lecz krzykiem pogardy. Wyjdziemy przeciw niemu z wyteżeniem wszystkich sił z napięciem całego zbiorowego a zdrowego organizmu i jest nadzieja, że zgubne i niszczyielskie jego działanie zniwelujemy, że nie oni ale my będziemy zwycięzcy, czerpiąc siłę i moc z tej arki przymierza, którą zostawiła nam nasza porozbiorowa praca.

Ohydny gwałt Prusaków.

Rząd pruski przystąpił więc do spełnienia barbarzyńskiego, niesłychanego w dziejach zamachu na przyrodzone prawa narodu polskiego, w zaborze pruskim.

Gdy nie pomogły katowania dziatwy polskiej, kary pieniężne, więzienia, milionowe fundusze na wykupywanie ziemi z rąk Polaków, targnął się w końcu z kwiożerczością rozjuszonego zwierza na nasze i wszystkim ludom święte prawo własności i postanowił wydrzeć naszym rodakom ojczystą ziemię drogą przymusowego wywłaszczenia!

Oto w sejmie pruskim, przedstawił prezydent ministrów książę Bülow projekt ustawy przeciw Polakom, na mocy której będzie mógł rząd pruski wywłaszczyć właścicieli polskich z gruntów, celem szerzenia i umocnienia niemczyzny. „Dobrowolne sprzedaże — mówił ks. Bülow już nie wystarczają, dlatego musimy przystąpić do systemu wywłaszczenia w interesie narodowym (niemieckim)“.

Równocześnie przygotowano nowy cios dla Polaków w parlamencie niemieckim, albowiem wniesiony został projekt ustawy o zgromadzeniach publicznych, na mocy której nie wolno będzie Polakom przemawiać na zgromadzeniach po polsku lecz po niemiecku! Po polsku będzie można przemawiać tylko za pozwoleniem regenta prowincyi. Znając metodę i cele Prusaków wiemy z góry, że nie pozwoli rząd pruski korzystać Polakom z żadnej ulgi.

Miliony serc polskich we wszystkich trzech zaborach wstrząsnął, dreszcz oburzenia w obec tych nowych jaskrawych swą brutalnością gwałtów pruskich.

Ks. Bülow podeptał na trybunie parlamentarnej najwznioślejsze hasła i ideały ludzkości, za które krew przelewały wszystkie narody. Przez ten pruski zamach zelżono nie tylko nasze najświętsze prawa narodowe, ale i prawa całej ludzkości. Bo jeśli dziś chce Prusak wyrzucić milionowy naród Polski z jego prastarych siedzib, odebrać mu sposób do życia, zakazać mowy ojczystej, czyż nie jest to szerzenie anarchii i dawanie przykładu do gwałtu innym?

I dlatego niesłychany w dziejach zamach pruski wywołał oburzenie i potępienie nie tylko wśród nas

Polaków, ale wśród wszystkich cywilizowanych narodów.

W chwili, gdy piszemy te gorzkie i zasmucające serca nasze słowa, przynoszą telegramy wieści, że najpoważniejsze pisma wszystkich cywilizowanych narodów, potępiają ten nowy ohydny czyn rządu pruskiego. W parlamencie wiedeńskim odbyła się wspaniała manifestacja na rzecz uciśnionych naszych rodaków w zaborze pruskim, jakiej jeszcze nigdy dotąd nie było.

Oto gdy wystąpił na trybunę prezes Koła polskiego prof. Dr. Głabiński i w podniosłej mowie

wniósł uroczysty protest imieniem Koła polskiego przeciw zamachowi rządu pruskiego, przyłączyli się do tego

protestu nie tylko nasi ludowcy, ale także Czesi, Słowacy, Włosi, Niemcy socjaliści, syoniści, i moskalofilski poseł Marków! Czyż. mógł otrzymać rząd

pruski dotkliwszy policzek w obec Europy nad tę wspaniałą manifestację w parlamencie austriackim.

Tylko garstka cywilizowanych (?) posłów prusofilskich i naszych „bratnich“ rusko ukraińskich, milczała.

Nienawiść ukraińców ku nam zaślepiała ich oczy na zgwałcone prawo człowieka. Zaprawdę, bo nie uznali knuta Prusaka.

Jeśli rząd pruski się łudzi, że nowe ustawy antypolskie złamią hart duszy naszej braci w zaborze pruskim, że nowe miliony nie pójdą znowu na marne, że rugując Polaków z gruntów i chat, zakazując mowy ojczystej, biczując dzieci polskie, zgniecie żywił polski i zgermanizuje odwieczne polskie ziemie — to się myli. Nasi bracia wytrzymali tyle prześladowań, nie ugną się, nie wynarodowią i w przyszłości. Będą walczyli o każdą piędź ziemi, ży i cierpienia będą poświęceni dla nowych legionów bohaterów, na ustach których nie zamrze nieśmiertelna „Nie zginęła“!

Ale i my nie zapominajmy o nich Duchem, sercem, cierpieniem. bądźmy z nimi! Niechaj wszystkie

reprezentacje polskie, zaczawszy od Koła polskiego a skończywszy na gminie w zapadłej wiosce polskiej, wszystkie instytucje, korporacje, i stowarzyszenia polskie podniosą gromkie protesty przeciw tej zbrodni, mającej się spełnić na naszym narodzie.

Ale nie na tem koniec. Raz wreszcie musimy także zdobyć się na solidarną akcję:

Precz z pruskim towarem!

I nasza rada miejska nie pozostała w tyle, lecz jedna z pierwszych na posiedzeniu odbytem w poniedziałek 2 b. m. pod przewodnictwem burmistrza Kleskiego — po pięknym, energicznym przemówieniu radnego Balickiego następującą jednomyślną powzięła uchwałę:

„Rada miasta Kołomyi przyłącza się do protestu podniesionego za inicjatywą całej reprezentacji narodu

Wrażenia z pogrzebu Wyspiańskiego.

Ze wszystkich stron miasta Krakowa dolatywały do uszu słowa pełne żalu i smutku o śmierci i pogrzebie Wyspiańskiego. Wzruszenie po stracie Wielkiego człowieka, który żył rzewną szczerą duszą i sercem dla całego narodu — opanowało rzeczywistym bólem tych, którzy go znali. Szęrej poczęto omawiać jego wzniosłą poezję — oceniać i zastanawiać, chlubić się chociażby „Weselem“ znanem prawie wszędzie. Brzmiały, zapytania, o której godzinie odprowadzą balsamowane zwłoki zmarłego do tajemniczej krainy — na Skałkę — gdzie oczekiwali go już równi jemu. Smutne odpowiedzi powtarzały nie jednokrotnie że o godzinie 10-tej rano w poniedziałek oddadzą mu ostatnią przysługę i wdzięczność za piękne kłosa zasiane jego duszą... Jest już żałobą okryte całe miasto — ruch niezliczonej ilości tłumu publiczności zebranej koło księży Pijarów pod jasnym obłokiem ujrzał czarną trumnę — ostatnie łożo wiecznego spoczynku zwłok — na ramionach krakowskich artystów malarzy — Przy żałobnych tonach bijących dzwonów w otoczeniu sztandarów wszystkich cechów i stowarzyszeń poniesli go druhowie — niby orły na skrzydłach do kościoła N. P. Maryi — przy eksportacji zwłok infułat ks. Krzemiński poprzedzony przez księży świeckich i zakonnych z pomiędzy których wyróżniali się ks. Dominikanie w swych białych i czarnych zakonnych szatach — poważni wiekiem. . . . Spoczęła trumna na (przygotowanym) katafalku ustawionym w głównej nawie — cały kościół wypełniła niezliczona ilość ludzi. Żałobne nabożeństwo odprawił ks. inf. Krzemiński,

a przez całą mszę żalobną śpiewały — dwa połączone chory — krakowskich akademików i chór politechniki lwowskiej. Zewnątrz kościoła nokoło całego centrum miasta formował się pochód żalobny — nie brakło tu nikogo począwszy od uczniów szkół — skończywszy na starcach i dygnitarzach. . . . Z wieży kościoła rozległy się głosy dzwonów i poraz ostatni zagrał spizwony Zygmunt zwiastując równocześnie i żegnając polskiego wieszczą w progach świątyni, wstępującego w podwoje komnat zasłużonych — podobnych sobie na Skałce, gdzie za życia często w upodobaniu błędził duchem. Po skończonym nabożeństwie nieprzejrzany pochód ruszył z prawdziwie smutnym nastrojem — żalu — wszystkie stany kroczyły w szeregach za rydwanem żalobnym — Bo wszyscy czuli stratę — wielkiego poety — wszyscy czerpali z jego duszy najcenniejsze skarby — przemawiające do całego narodu — każdy mógł tłumaczyć jej głos i nabierać otuchy ze słów poety. . . . Od Kościoła N. P. Maryi do okoła rynku ulicą Grodzką posuwał się orszak pogrzebowy krokiem spokojnym — milczącym jakby w melancholii. . . . Początek stanowiła młodzież szkolna — przodem niej bracia sokoli jak gdyby w ten sposób chcieli okazać, że lżej będzie postępywał orszak pogrzebu na Skałkę jak lekki jest lot sokoli — za nimi studenci ze swymi przewodniczącymi na czele — utrzymywali wzorowy porządek w pochodzie. Dalej młodzież żeńska ciągnęła tak długo iż zdawało się, że w nieskończoność dąży obojga płci młodzież wraz z duchem poety.

Wszystka ta młodzież stanowiła osobny wiec pożegnalny dla wieszczą, pod sztandarem polskiego godła, z wieńcami laurowymi dla zasłużonego męża, który zeszedł do grobu — jako jeden z tych, którzy jednoczą naród i mówią za miliony. Trudno wszystko tak kon-

sekwetnie oddać w zdaniach i chociaż w przybliżeniu dać poznać jak oko widziało a mimo smutnych wrażeń zastanawiał się człowiek nad tą młodzieżą — która tak chętnie garnie się do ideałów. Bo nie tylko młodzież Krakowa ale i uczniowie gimnazjum ze Lwowa, Jasła, Jarosławia, Złoczowa. Wszystkie delegacje z wieńcami, wymienić trudno, dość że była ich cała chmara. Wyróżniali — teatr krakowski prawie w komplecie nieśli wieńce dębowy i laurowy, wspaniałe też wieńce nieśli artyści teatrów Warszawskich — w otoczeniu artystów dram. ze Lwowa. Delegacja z Częstochowy wieńiec srebrny — wiele innych delegacji lwowskich stowarzyszeń — politechników i inne stawiły się na zgon tego, którego tak wzniosło rozumiali.

Za delegacjami postępowali wspomniani księża podwójnym szeregiem zamknięci szpalerem akademików, przed nimi szli również szpalerem akademicy z pochodniami, a okopenci wyglądali jak strażnicy pożarni, przedstawiający ogromny pożar unoszący dym niby wonne kadzidło do stóp Najwyższego. Po długiej linii okazał się wreszcie karawan w kształcie piramidy wysokiej, okrytej czarnym kirem, na najwyższym szczyście wysoko umieszczone były zwłoki poety, ciągnięte przez trzy pary koni okrytych do ziemi kirem. Za karawanem znowu długa przestrzeń ciągnącej publiczności, na tem jednak nie koniec — to wszystko spieszyło, by odprowadzić wieszczą i zostawiać na wieczny spoczynek w blizkiem sąsiedztwie z As. Zapelnione były też wszystkie okna kamienic przez które wyglądały głowy ludzkie — by ujrzeć po raz ostatni wieszczą ukochanego. Tak więc pożegnał ich on, oni pożegnali jego!

J. Gregorowicz, fryzyer

jedyny specjalista w strzyżeniu i goleniu, poleca się względem P. T. Publiczności

vis a vis

Kawiarni Centralnej

polskiego w austriackiej izbie posłów przeciw barbarzyńskim, urągającym ludzkości i cywilizacji, deprecyjącym wszelkie zasady prawa i sprawiedliwości projektom ustaw wniesionych w sejmie pruskim i parlamencie niemieckim, zmierzającym do wydarcia narodowi polskiemu najdroższych jego dóbr, ziemi i języka ojczystego.

Rada miasta Kołomyi solidaryzuje się w tej ciężkiej chwili z odłamek narodu polskiego pod zaborem pruskim w jego pracy, w walce o utrzymanie bytu narodowego.

Treści rezolucyj wysłuchali wszyscy radni stojąc. Wobec ważności i doniosłości sprawy posiedzenie po tym punkcie zamknięto — względnie odroczone do dnia następnego.

Publiczności obojczy było dosyć.

Zapomniani.

24 listopada odbyło się poświęcenie sztandaru „Stowarzyszenia terminatorów im. św. Stanisława Kostki.. Do niedawna istniała o terminatorach opinia wyrzutków społeczeństwa i jak wszędzie, tak i tu wybija się cicha, pełna poświęcenia praca jednostek, które się z całym zaparciem tym maluczkim oddały. Lecz nagroda za to wielka, bo serca tej młodzieży szczerze i pierwotnie umiały odczuć przyjaciela sercem, iść śladem jego myśli i w ten sposób się do życia przysposabiać jak od niej w chwili obecnej naród żądać może. Przyświeca jej w dziejach ojczystych chlubna postać Kilińskiego, Staszica i w. i.

Po 7 letniej gorliwej nad sobą pracy doszli do możliwości związania się w społeczeństwo-stowarzyszenie. Obecnie ukonstytuowane — istnieje jednak od dawna.

Terminatorzy posiadają dętą kapelę, chór, teatrzyk, przyrządy do gier i zabaw fizycznych i umysłowych na zimę i lato. Istnieje też w łonie stowarzyszenia biblioteka licząca „tylko“ 300, ale doborowych i z namysłem wybranych dla członków na zdrową a przystępną lekturę, mającą współdziałać na charakter i chronić od zgubnych dla tej młodzieży, a tak silnie nurtujących prądów.

Poświęcenia sztandaru wśród licznych gości i rodziców chrzestnych dokonał P. O. Hrubant T. J. Poważnie zabrzmiała trąbka, a budząc w pierwi potężne uczucie, głosiła niejako światu, że nowa garstka występuje z wyższym hasłem na ustach do pracy. Na ten cel i środki doń prowadzące wskazał O. Hrubant w swej pięknej i miłością owianej przemowie do młodzieży.

Zwracając się do rodziców chrzestnych, wskazał m ich obowiązki względem młodzieży społeczeństwa. Po wbiciu gwoździ odbył się pochód z powrotem do lokalu.

Z rozwiniętego sztandaru przedstawił się obecnym herb Polski z obrazem Królowy w środku i przesłicznie wykonanym „Boże zbaw Polskę“ u dołu, z drugiej zaś strony obraz patrona stowarzyszenia, św. Stanisława Kostki.

W skromnie ale miło udekorowanej sali zgromadziło się około 300 osób. Obok kapłanów, nauczycieli i delegatów stowarzyszeń, znajdował się poważny zastęp majstrów, którzy tem samem dali dowód, jak dalece zajmują się ruchem wśród młodzieży. Pieśń „Boże coś Polskę“, rozpoczęła wieczór; nastąpiły deklamacje i chóry wykonane przez ministrów. Imieniem pracodawców przemówił jędrnie P. Biskupski, zaś zakończył I. część wieczoru O. Morawski T. J. przemówieniem kilku z serca wylanych wyrazów do obecnych i prośbą o pomoc w dalszy pracy. Sprowadzony dla „Stowarzyszenia“ skioptykon odbył chrzest publiczny, a obecni ujrzeli kilka pięknych i podniosłych momentów z dziejów ojczystych, objaśnionych, lub krótko z życiem opisanych. Wzorowy porządek i miła harmonia panowała mimo obecności obydwu narodowości.

Obecni wynieśli z wieczoru miłe i korzystne wrażenie.

Ten.

Wrażenia ze zjazdu stronnictwa narodowo-demokrat.

Tyle wzruszeń przeżywa nasze polskie społeczeństwo pod wpływem ostatnich wydarzeń wstrząsających do głębi jego żywym organizmem — że się wyrobiła jakaś atmosfera wyższego nastroju duchowego, która

wnika we wszystkie jego odłamy i cuci ze snu tych nawet, dla których polityczne sprawy narodu i poczucie swojszczyzny i przynależności do jednej Ojczyzny było dotąd snem.

Lwów w ubiegłą niedzielę 1. grudnia dziwny przedstawiał widok — na twarzy każdego przechodnia widniało podniecenie — jakiś niepokój — w powietrzu drgały struny niemej wprawdzie pieśni, ale zaprawionej żalem, zdziwieniem, energią sporu i wiary pokonania zmyru — jaka nad nami zawisła — i wyszlachetnienia w ogniu szatańskiego uścisku.

Jedni spieszyli na ratusz na wiec — inni do szkoły Mickiewicza na zgromadzenie stronnictwa demokratyczno-narodowego — wreszcie grupy porozsiewane po placach i ulicach a wszędzie jeden temat samoobrony narodowej.

Na zjazd stronnictwa zjechali delegaci z całego kraju, a jednak ważnym był ten zjazd od wszystkich dotychczasowych — bo nigdy jeszcze w takiej liczbie nie zjawili się nasi wieśniacy — było ich przeszło dwustu z rozmaitych stron kraju — specjalnie z kołomyjszczyzny siedmiu. Samo pojawienie się prezesa koła polskiego Dra Stanisława Głabińskiego tego męża bez skazy przez wszystkich uznawanego — nadało zjazdowi odrębne piętno — gdy zęgnął stronnictwo jako dotychczasowy prezes — gdy składał jego sztandar nieskalany brudem — ambicyą osobistą ni obłudą w ręce nowego prezesa Dra Pawlikowskiego — jakiś urok ogarnął serca wszystkich uczestników — i przekonanie — że są pracownicy którzy wszystką swą pracę, swą wiedzę i życie na ołtarzu Ojczyzny złożyć gotowi — więc każdy pokrzepiony wrócił do swej chaty.

Sprawy rozszerzenia programu w kierunku postu latów agrarno-politycznych i prawno-administracyjnych, stanu obecnej polityki, stosunku stronnictw, reformy wyborczej do sejmu — wreszcie sprawa połączenia stronnictwa ludowego w jednym spoistem, solidarnem kole polskiem — zajęły nadspodziewanie naszych włościan i wykazały jak szybko uświadomienie zdobywa sobie grunt u tej podstawy naszego narodu i naszego bytu — tyle zrozumienia dla spraw bieżących, dla stosunków politycznych, tyle zainteresowania wyczuć się dało z zapytań — i uwag bardzo wielu włościańskich uczestników, wreszcie zrozumienie dla pracy kolektywistycznej wszystkich — że mimo ciosów, jakie w społeczeństwo nasze biją — praca ludu rokuje dla przyszłości lepsze nadzieje, toż potępienie w ustach tych włościan znalazła emancypacyjna polityka ludowców a właściwie ich przywódców i stwierdzenie — że w tej dobie różniczkowania naszego społeczeństwa jest zbrodnią, że pomijając odrębność zapatrywań wszyscy Polacy w jednym obozie pracy i obrony znaleźć się powinni. — Jest też nadzieja, że to zrozumienie wniknie w serca spornych i niebawem nastąpi konsolidacja.

W naszych stosunkach Pokucia nieco za małe jest zainteresowanie społeczeństwa dla pracy wśród ludu — otóż apelujemy do wszystkich ludzi dobrej woli, do naszej młodzieży — kroczy w lud — bo tam przyszłość nasza i Ojczyzny — bo to strażnica — której nietylko znieprawiony Prusak ale nawet szatan nie pokona.

Kto winien?

Od lat całego szeregu c. k. urzędnicy państwowi pobierają na raty drzewo rządowego składu drzewa — w różnych latach po różnych cenach — zawsze jednak zniżonych i nie stojących w każdym razie proporcjonalnie z cenami naszych najmilszych (żydeczki) którzy wyszukują konsumentów niemożliwie. Tego roku podskoczył sąg z dostawą z Jabłonowa na koron 33 i coś. Jeszcze w czerwcu tego roku porobiono odpowiednie konsygnacje potwierdzone przez władzę aby uniknąć niespodzianki zeszłorocznej, kiedy to drzewo dostawiano dopiero w lutym i w marcu Cóż się jednak pokazało. Zostało zupełnie po dawnemu a drogi (!) zarząd w Jabłonowie zaopatruje w drzewo wszystkich — tylko nie — urzędników.

Pomijając już tę kwestyę, że urzędnicy ofiarowujący siły swoje i pracę dla c. k. rządu w pierwszej linii powinni być przy dostawie rządowego drzewa uwzględnieni — musimy zarządowi c. k. skarbowego drzewa w Jabłonowie przypomnieć to, że przecież na skutek zamówień pensya poszczególnych urzędników jest obciążona dobrowolnym kondyktem, spłatą miesięczną od 24 koron do 30 i więcej — a prawie żaden z nich po dzień dzisiejszy nie otrzymał ani jednego sągu drzewa. A więc zapłaciło wielu z nich już raty za 4 miesiące przeszło po 100 koron a drzewa nie ma. Z pensyi ściągają raty — a równocześnie musi się przecież opalać mieszkanie i kupować drzewo po cenach nadzwyczajnych u żydeczków ściągających wprost skórę.

Na gotówkę w ogólnie drożyznianych czasach chyba żadnego urzędnika nie stać — a skutkiem tego musi i u dostawcy żyda brać drzewo na raty i płacić podwójnie. A skąd? — gdzież jest więc to względne dobrodziejstwo? na czem ono polega? I nie mieliśmy nic przeciw temu, gdyby rzeczywiście istniała

ta pewność, że drzewa na składzie rządowym w Jabłonowie nie ma — ale fura ciągnące codziennie drogą od Jabłonowa i to z drzewem z domenów państwowych, przeznaczone jednak dla dostawców żydów — mimowoli świadczą o czemś zupełnie innym i nasuwają się refleksje — jakich się właśnie interesów broni i komu się służy?

Tych kilka uwag rzucamy pod adresem zarządu w Jabłonowie, by raczył przecież pamiętać o tem, że nie „tabakiera dla nosa — ale nos dla tabakiery podobno“ i jeżeli istnieje drzewo dla spekulantów żydów — to powinno i musi się znaleźć dla urzędników którzy i tak nie mogą już prosto oddechać! a dobrodziejstwo wysokiego rządu schodzi do rodzaju szopki! czy hecy! Wszakżeż drzewo nie potrzebne nam jest w marcu! Przykro nam, że tę całą sprawę poruszyć musimy — ale coś nie dobrze się dzieje w zarządzie c. k. skarbowego drzewa w Jabłonowie — a może już lasy wycięte? — to czemu potwierdzono i przyjęto konsygnacje? Podobno nawet szkoły średnie nie mają zamówionego drzewa. — Horrendum.

Jeden który był w Jabłonowie.

Posiedzenie Rady miejskiej wtorek 3. grudnia.

Udział radnych nadzwyczaj słaby — godzina 6^{1/2} przewodniczący burmistrz Kleski otwiera posiedzenie. Jak zwykle darowano odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia i przystąpiono do 1-go punktu porządku dziennego. Sprawa stacyi ogierów w Kołomyi — na skutek komisji ministeryjalnej, która w dniach ostatnich bawiła w Kołomyi. Magistrat po układach z komisją przedstawia radzie żądania rządu: 7—8 morgów gruntu — deptak do nowych zabudowań a więc od ul. Mnichówki i oświetlenie gazowe. Budowa miałaby się rozpocząć roku 1908. W wywiązanej nad tą kwestyą dyskusji, w której poruszano między innymi — stosunkowo korzystne warunki i obawę, by nie ubiegło w tem Kołomyi inne miasto, podniesiono zabiegi posła Dra Kolischera i po przemowach radnych Bitousa (2 razy!) Dr. Zipsera, Dr. Haczewskiego, Sienickiego uchwalono wniosek magistratu z poprawką, by urządzenie stacyi nastąpiło najpóźniej do końca r. 1909, poczem wszelkie świadczenia gminy odpadają. Ogierów ma być stale 150.

Drugi punkt nowy podział miasta na rejony (okregi) kominiarskie z 4 na 5 uchwalono prawie bez dyskusji. Ze śródmieścia zrobiono okreg osobny, by zaś nie pokrzywdzić majstrów kominiarskich ma ten rejon kolejno, turnusem corocznie dostawać się innemu majstrowi.

Mimo sprzeciwiania się rad. Skupniewiczza, który twierdził, że zbytecznym jest delegat do szkoły zawod. przemysłu drzew., ponieważ nie ma on właściwie żadnych agend, uchwalono jak lat ubiegłych, by delegatem był Dr. Zipser.

Zgodzono się następnie, by dla celów podatkowych wygotować bilans rzeźni za lata od 1896—1907 po sam jego koniec.

I następnym wnioskiem magistratu, by bez konkursu zostawić na rok następny obecnego ogrodnika, podnieść mu pensyę na 1200 kor. rocznie, pozwolić na sprzedaż roślin pożytecznych i dać od 1. maja mieszkanie — uchwalono. R. Bitous żądał, by ogrodnik ten uczył sadownictwa — ale wniosek ten upadł.

Dostawę nafty na rok 1908 oddano po 19-80 k. za 100 kg. Majerowi Steinerowi, dotychczasowemu dostawcy. Ogółem wpłynęło 2 oferty — druga wyższa.

W dalszym ciągu umorzono kilka pożyczek zaciągniętych jeszcze w latach siedemdziesiątych — a to z powodu zupełnego ubóstwa spadkobierców. Umorzono dług niejkiej Zieglerowej i Ozyasza Adlera.

Najciekawszym i najbardziej charakterystycznym dla nastroju w radzie był punkt 9 porządku dziennego — drobne (jak mówił referent magistratu) sprawy przemysłowe — a więc nadanie kilku koncesyj na wyszynk. Radni swobodnie rozmawiają — od czasu do czasu podnoszą się 2 lub 3 ręce — ledwie dosłyszysz — przyjęto — idzie magistratowi jak po maśle — a przecież to nie drobne sprawy to pomnażanie szynków i wyszynków herbaty (bez rumu!). — 10-ty punkt porządku dziennego „budżet“ odpadł — spóźniona pora. Najciekawsze, że zastępca burmistrza teraz dopiero, kiedy w czasie posiedzenia przyszło wielu radnych, usiłował skonstatować brak kompletu. Dowcipnie!

— widz. —

Czerwoność skóry, nosa, twarzy bieli, usuwa pryszczę, liszaję, wygładza: krem miodowo-glicerynowy „MALTYNA“ wyrobu: Drogueryi pod „Opatrznością Boską“ w Kołomyi. **Próbna tubka 20 hal. — cała 50 hal. Tani i dobry!**

Walne zgromadzenie

polskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokół” w Kołomyi.

Liczba członków 52. Przewodniczący dh. prezes Dr. Stanisław Haczewski otwiera o godz. 6³⁸ posiedzenie i konstatuje, że walne zgromadzenie zostało zwołane w myśl §. 19. statutu Sokola.

Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu z walnego zgromadzenia z 25. marca 1907. 2) Sprawozdanie komisji budowlanej z rekonstrukcji gmachu. 3) Wybory 5 członków Wydziału do końca roku administracyjnego. 4) Wnioski i interpelacje.

Dh. Prezes podał powody, które skłoniły Wydział do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia a mianowicie ustąpienie 5 członków Wydziału, ukończenie adaptacji gmachu t. j. odgrzybienia, jakoteż przedstawienie obecnych stosunków finansowych Towarzystwa.

Następnie poświęcił dh. Prezes wspomnienie śp. zmarłym członkom Sokola: Adolfowi Bartzowi, Władysławowi Grüllowi, Bronisławowi hr. Starzeńskiemu i wielce zasłużonemu Władysławowi Szczepańskiemu, który do ostatniej chwili życia pracował na niwie sokolej. Pamięć śp. zmarłych uczciło zgromadzenie przez powstanie.

Na wniosek dha Osuchowskiego uwolniono Walne zgromadzenie dha sekretarza od czytania protokołu z ostatniego Walnego zgromadzenia, — na żądanie dha Klimaszewskiego odczytano tylko ustęp, odnoszący się do sanacji gmachu, poczem protokół przyjęto.

Dh. Markiewicz przedłożył następnie sprawozdanie kasowe z adaptacji gmachu Sokola: wydatki na rekonstrukcję gmachu wynosiły 18.472 kor. 68 h. dochód 16.601 kor. 42 h. nadwyżkę wydatków 1871 kor. 26 h. pokryto z ogólnych funduszy Towarzystwa.

Dh. Klimaszewski jako przewodniczący komisji budowlanej dał wyjaśnienia co do budowy i adaptacji gmachu i przedstawił, dlaczego musiano przekroczyć preliminarz. Przeprowadzono sanację w sali głównej i wszystkich bocznych ubikacjach, — kopano ziemię, nałożono ubitą glinę, wysypano miałem węglowym, — wyłożono papą, na to kładziono opalane ligary i deski sosnowe. Wszystkie części drewniane i mur zdesinfekcyonowano glazurą inżyniera Mossoczego. Sala główna jest najbardziej zagrożoną, dlatego wymaga ciągłej kontroli. Ponieważ malowidło zostało przez roboty około adaptacji uszkodzone, dlatego cały budynek został gruntownie odnowiony. Dotychczasowa szczypta szatnia naczelnika została rozszerzona.

Sprawozdanie dha Klimaszewskiego przyjęto do wiadomości.

Przystąpiono do następnego punktu porządku dziennego a mianowicie do wyborów. Przyjęto wniosek Wydziału, aby wybrać 5 członków, a który z nich uzyska najwięcej głosów, wstąpi na miejsce tego, który został wybrany na dłuższy przeciąg czasu. Do komisji skrutacyjnej powołał dh. prezes dhów: Antoniego Goligowskiego, Seweryna Łozińskiego i Józefa Bieńkowskiego. Do wydziału zostali wybrali dhowie: Kolbuszewski Michał, Wimmer Antoni, Czaykowski Józef, Fuchsa Maryan, Sienkiewicz Franciszek.

Na wniosek dha Hlawatego uchwalono wykazywać w rocznych sprawozdaniach, ile razy członkowie Wydziału opuścili posiedzenie Wydziału i nieusprawiedliwili swej nieobecności.

Rezolucję dha Goligowskiego w sprawie otwarcia strzelnicy przy Sokole przyjęto.

W końcu uchwalilo Walne zgromadzenie następujące rezolucje dha Rozwadowskiego:

1) Wydział zajmie się w jak najkrótszym czasie zorganizowaniem kółka narciarskiego i kolarskiego w gnieździe kołomyjskiem;

2) zajmie się sprawą podniesienia ruchu ćwiczebnego wśród członków Towarzystwa;

3) zarządzi w porozumieniu z naczelnikiem musztrę członków umundurowanych raz w miesiąc a od marca 2 razy miesięcznie;

4) Walne zgromadzenie poleca delegatom gniazda naszego wybranym na Zjazd deleg. w VII. roku, by na najbliższym zjeździe postawili imieniem gniazda Kołomyi wniosek, o zorganizowanie kół kolarskich w całym VII. okręgu, względnie, gdy zjazd delegatów VII. okręgu odbędzie się aż w roku przyszłym — poleca się delegatowi naszego gniazda, a członkowi Wydziału VII. okręgu, by na najbliższym posiedzeniu Wydziału postawił wniosek o zorganizowanie kół kolarskich w całym VII. okręgu.

O godzinie pół do 9-ej wieczorem zamknięto posiedzenie.

Macierz szkolna w Królestwie Polskiem.

W czerwcu 1906, a więc dopiero przed półtora rokiem założone zostało w Królestwie w zaborze rosyjskim „Towarzystwo polskiej Macierzy szkolnej”, instytucja podobna do naszego „Towarzystwa Szkoły ludowej” w Galicyi i Macierzy szkolnej” na Śląsku. Macierz szkolna w Królestwie jest najwspanialszym dowodem, co może zdziałać samo społeczeństwo, jak olbrzymie posiada zasoby energii, ofiarności bez opieki reakcyjnego rządu rosyjskiego. W okresie anarchii i dezorganizacji, które toczą jak rak organizm społeczny rosyjski, zdobywa się Królestwo na tak żywotną i chlubną działalność, i jest ona dowodem, wiele to szkody wyrządza Polakom reakcyjne czynownictwo rosyjskie. Macierz szkolna w Królestwie jest rządowi rosyjskiemu solą w oku, pojawiały się pogłoski o zamknięciu tej narodowej instytucji i podziśdzień musi Macierz walczyć z szykanami i trudnościami przy otwarciu Kół Macierzy i szkół prywatnych.

W przeciągu półtora roku założyła Macierz 781 Kół oświatowych, i otworzyła 681 szkół. Prócz tego zarząd Macierzy wniósł podania o pozwolenie na 566 szkół, lecz rząd rosyjski dotąd nie udzielił koncesyi na otwarcie.

Prócz tego założono gimnazya w Pułtusku, Łęczycy, Płocku, i 5-klasowe szkoły w Siedlcach, Wieluniu, Sieradzu. Niemniej zakrznięto się około założenia licznych domów ludowych, założono 317 ochronek 505 bibliotek i czytelni, liczne kursy dla analfabetów i odczyty. W Warszawie powstało specjalne Koło uniwersytetu ludowego i Muzeum szkolne. Ogółem pobierało naukę w instytucjach Macierzy 63 tysiące osób. korzystało z ochronek 15 tysięcy dzieci, z czytelni i bibliotek przeszło 400 tysięcy. Niektóre Koła mają rocznego obrotu 10—30 tysięcy rubli.

Przedewszystkiem jednak zdumiewa ofiarność społeczeństwa na cele Macierzy. Oto cyfry: Na dar narodowy 3 Maja zebrano 156 tys. rubli. Koła zebrały 422 tys. rubli. Zarząd główny w Warszawie 232 tys. rubli razem więc 810 tys. rubli. A gdy się zważy, że część Kół nienadesłała jeszcze sprawozdań można przyjąć, że złożona przez społeczeństwo polskie w Królestwie na cele oświatowe kwota przekracza milion rubli!

Tak się przedstawia w krótkości plan działalności Macierzy szkolnej w Królestwie.

Wieczór listopadowy w „Sokole”

31. ubiegłego miesiąca.

Staraniem — siłami wszystkich zjednoczonych owarzystw polskich odbył się 31/XI. r. b. uroczysty wieczór ku uczczeniu bohaterów poległych w walce za wolność w roku 1863/4. Sala wypełniona po brzegi, w ostatniej chwili dostawiają wiele krzeseł — łóżę zajęte — galerya wypełniona — bursy w komplecie — przez salę idzie nastrój poważny, uroczysty — coś unosi się dziwnie nad uczestnikami — zmilkły zwykły gwary — oczekuje się czegoś niespodzianego.

Przemówienie wypowiedział prof. gimn. K. Kautzki ujawnszy najważniejsze momenty tytanicznego zmagania się w barwnych, wprost kolorowych słowach. a poprzedziło je wystąpienie chóru mieszanego, który pod batutą drnha Schnitzera — zupełnie poprawnie odśpiewał O. M. Zukowskiego „Hymn”.

Miłym, dźwięcznym głosem odśpiewała profesorka Boj. Griega: „Pieśń tęsknoty” i Galla: „Barcarole” darzona długimi oklaskami. Drugie wystąpienie chóru mieszanego przyniosło pożądanego krakowiaka ulubionego którego na ogólne żądanie musiano powtórzyć.

A za chwilę popłynęły przez salę czyste melodyjne tony, młodzieuchną ale pewną i wprawną wydobywane ręką — to pn. Braun. — gra na skrzypcach „Andante koncert Beriota” a za chwilę dorzuca drobny klejnocik muzyczny „Bajki — Hausera”. Akompaniowała na fortepianie zupełnie zgodnie i harmonijnie pn. M. Łysak. Z kolei miał nastąpić III. akt „Wesela” Wyspiańskiego — przedtem jednak ukazał się na scenie prof. H. Osuchowski i w te mniej więcej przemówił słowa:

„W przelomowej, epokowej chwili naszego życia i bytu narodowego, kiedy przeniewiercza i wprost podła dusza krzyżacka wyciąga swoją zachłanną prawicę, by zgniebić tak silnie opierający się żywioł polski i dążyć do zupełnej zagłady naszego imienia — kiedy potrzeba nam w tej chwili duchów silnych, niezłomnych — żelobnemi dzwony dochodzi nas straszna wieść, że w prastarym Piastów i Jagiellonów grodzie uleciała dusza jednego z najpotężniejszych umysłów współczesnej Polski, umysłów, co wprost kamienie graniczne stawiają na szarzyźnie wieków — gdyż 28. b. m. zgasł Stanisław Wyspiański duch niezwykły, duch olbrzymi, pierwszy, zda się, po Mickiewiczu, co wysnuł z siebie

całą wspaniałość królewską Polski, co krzepić i podtrzymać miała naród cały. Uleciał duch, co był — razem naszej męki, pragnień, naszego bolejącego krzyku. Więc my przez powstanie uczcijmy nieśmiertelną pamięć tego, co wywiódł na jaw nasze najskrytsze i najszlachetniejsze drgnienia — dał im żywą postać w szeregu dzieł scenicznych i był najdoskonalszym wyrazem naszego porobiorowego życia doby ostatniej. Za chwilę ujrzycie III. akt najaktualniejszego dzieła jego „Wesele”, co wryło się w samą jaźń naszego narodowego życia i stanowi o jego istocie. Skupienie i uwaga podczas niego niechaj będą godnym uczczeniem pamięci tego, co jeno chwilowo, wyzbywszy się cielesnej powłoki, od nas uleciał — lecz żyje i żyć będzie między nami — tak długo — jak długo istnieć będzie mowa nasza, język nasz drogi — a więc na wieki — w nieśmiertelność”.

I powstałi wszyscy i mimowoli dobył się od ruchowobez poprzedniego przygotowania z piersi wszystkich potężny chorał K. Ujejskiego: „Z dymem pożarów”. Zapadła kurtyna, aby podnieść się za chwilę i przenieść nas do krakowskiej, wieśniaczej chaty — by przenieść w życie chłopca polskiego, odkryć nam głębię jego duszy — jego marzenia — rozpoczął się III. akt Wesela. Krótki nadzwyczajny czas przygotowania przeszłodził wystawieniu tego dzieła bez najmniejszego uszczerbku — jednak, jeżeli się tę okoliczność uwzględni, musi się nazwać przedstawienie udaniem w zupełności. Melancholię, niezdeterminowanie dobrze znać było na twarzy i w ruchach gospodarza (p. Gog.) — zamasyście rzucił się Czepiec (p. Pil.) — bezradność Jaśka i jego frasobliwość znalazły dobrego wykonawcę w p. Dr. Łun. — a dostroili się do ogólnego tonu wszyscy inni grający panowie p. Hrab. i Szej.

Role pań nie wysuwają się w tym akcie na naczelnie miejsce — mimo to zagrane były z pieczołowitością i wdziękiem, właściwym naszym paniom — a przyczynił się do tego w wysokim stopniu dobór twardych i dźwięcznych głosów. Gospodyni znakomita — pani Łun. we właściwej roli — pani młoda (pn. Stark.) towarzyszką jej (pn. Trexl., Chom. B. K. O. jak barwne kwiaty tworzyły wspaniały, kraśny bukiet — a pn. W. Rozwod. nawet w tak drobnouchniej roli jak roli Zosi — zrobiła maleńkie cacko. Spadła kurtyna — a publiczność po odśpiewaniu kilku pieśni patriotycznych — opuściła salę, unosząc wspomnienie górnego spędzonego wieczoru.

Młodzieży gimnazjalnej wogóle mało.

— Chochlik. —

Kronika miejscowa.

Z powodu zgonu śp. Stanisława Wyspiańskiego wysłaliśmy następujący telegram: „Wielmożna Pani Wyspiańska — Węgrzce ad Kraków. Gdy Polska cała ciężką okryta żałobą przyjm Czcigodna Pani szczere zapewnienie naszego głębokiego współczucia a krzep się tą niezłomną nadzieją, że nieśmiertelne dzieła Stanisława żyją i żyć będą wśród nas jako pierwsza karm duchowa dla Polaków na kresach wschodnich.

Redakcja „Gońca Pokuckiego” Kołomyja.

Manifestacja w „Sokole”. W czasie uroczystego wieczoru listopadowego, który odbył się 31. listopada br. w przerwie przed wystąpieniem chóru wstąpił na estradę p. A. Klimaszewski i omówiwszy krótko wypadki rozgrywane się w Prusiech postawił następującą rezolucję, którą w formie telegramu przesłano na ręce prezesa Koła polskiego Dr. St. Głabińskiego:

„Polacy zebrani w rocznicę listopadową na uroczystym obchodzie w kołomyjskim Sokole łączą się z reprezentacją polską w proteście przeciwko nowemu zamachowi krzyżaków na najświętsze prawa ludzkie i narodowe. Tym, którzy w tej chwili stanęli obok nas, hołd i cześć.

Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych. Kołomyjskie Koło towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, zebrane na nadzwyczajnym posiedzeniu dnia 4 grudnia 1907 r. powzięło przed otwarciem porządku dziennego jednogłośnie następującą rezolucję którą przewodniczący ma posłać na ręce prof. Twardowskiego we Lwowie:

„Kołomyjskie Koło Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, zebrane na nadzwyczajnym posiedzeniu dnia 4 grudnia 1907, nie mogąc pominąć milczeniem niestychanego w dziejach kulturalnych narodów wypadku, jakim jest wniesienie do sejmku pruskiego projektu ustawy o wywłaszczeniu, mające na celu zagładę polskiego imienia na zabranych ziemiach Wielkopolski, solidaryzuje się całym sercem z protestem, wniesionym przez reprezentację narodu polskiego i reprezentantów innych narodów w parlamencie austriackim i wyrażając pogardę rządowi niemieckiemu za iście barbarzyński postępek i nikczemne zakusy na zatracenie polskiego narodu, żywi zarazem nadzieję, że ten projekt, który potępiły jednogłośnie wszystkie cywilizowane narody, wyjdzie tylko na niekorzyść jego brutalnych i niegodziwych inicjatorów”.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Stanisława Wyspiańskiego poety — malarza urządziła młodzież polska gimnazjalna tutejsza — w środę, dnia 4. grudnia b. r. w kościele O. O. Jezuitów, o godzinie 9-tej rano. Wspaniale przystrojony katafalk — na froncie, którego widniał udatnie zrobiony kredkowy portret poety. Msza cicha podnosiła powagę chwili, Podczas nabożeństwa śpiewał chór gimnazjalny — a po nabożeństwie odśpiewano wybitne pieśni patriotyczne. — Wdzięczność należy się młodzieży, że pierwsza urządziła to nabożeństwo — spodziewamy się też, że wkrótce usłyszymy o poranku lub wieczorku, poświęconemu zgasłemu poecie.

Mianowania: Namiestnik zamianował praktykanta koncepcyjnego namiestnictwa: A. Koncovicza koncipistą namiest. w Kosowie.

Ministerium oświaty już w najbliższej przyszłości udzieli koncesji (pozwolenia) na założenie utrzymywane przez „Koło Polek“ seminaryum żeńskiego. Interweniował w tej sprawie z korzyścią poseł nasz Dr. H. Kolischer.

Powszechne wykłady uniwersyteckie: niedziela 8 bm. sala kasy oszczędności, godzina 5 popołudniu, wykład prof. Mojmira pt. „Wpływ narkotyków na życie ludzkie“.

Na rzecz weteranów polskich z r. 1863 złożyły w naszej Redakcji tutejsze nauczycielki Polki kwotę 14 koron — nadto p. Kachniewicz groszy 50.

Ruchliwe kółko zabawowe stowarz. „Gwiazda“ nie próżnuje i ułożyło plan na miesiąc grudzień, i tak 8. bm. chór „Gwiazdy“ bierze udział w popularnym wieczorze listopadowym. 9. grudnia wieczór poświęcony pamięci nieodżałowanego St. Wyspiańskiego — słowo wstępne o życiu i pismach poety — nadto odczytanie rolami jego „Warszawianki“. 15. grudnia wieczorem odczyt p. Barabasza „o szkodliwości alkoholu“, poczem amatorowie-członkowie odegrają bluetkę Z. Przybylskiego p. t. „W porę“. — Wieczór 17. grudnia poświęcony Wincentemu Polowi.

„Wesołą wdówkę“ operetkę F. Lehara, nieschodzącą z repertoaru teatru lwowskiego — przedstawia artyści teatru miejskiego we Lwowie — u nas w sali kasy Oszczędności, we wtorek 10. grudnia b. r. Bliższe szczegóły doniosą afisze.

Wakacje świąteczne. Ze względu na to, że ostatni dzień szk. przed Bożem Narodzeniem jest 23. grudnia 1907, zarządziło ministerstwo oświaty, ażeby w tych szkołach średnich, seminaryach, szkołach przemysłowych, handlowych i marynarskich, w których wakacje świąteczne rozpoczynają się regularnie 24. grudnia, nauka szkolna skończyła się w tym roku wyjątkowo już w sobotę 21. grudnia w południe.

Wieczór listopadowy. Dochody wynosiły K. 203 wydatki K. 143 czysty dochód K. 60 przeznaczają się w myśl uchwały komitetu na pomnik Kościuszki.

W niedzielę dnia 8. grudnia 1907 odbędzie się w Horodence w sali „Sokoła“ staraniem i na dochód Koła miejscowego T. S. L. przedstawienie amatorskie na którym danem będzie „Posażna jedynaczka“ komedya w 1 akcie Jana Aleksandra hr. Fredry i „Łobzowanie“ obrazek narodowy ze śpiewami i tańcami w jednej odsłonie przez Władysława Anczyca.

Ceny miejsc nie kładąc tamy dobroczynności: Krzesło I. rzędne 2 K. II. rzędne 1 K. 20 g. Miejsce stojące 40 groszy. Początek o godzinie 8. wieczór. Łaskawe datki prosimy nadsyłać na ręce któregośkolwiek z członków podpisanego T. S. L. w Horodence. Dr. Czesław Niewiadomski, Jan Wielowiejski, Izak Kohn, Jan Paszkowski, Tytus Zulauf, Piotr Milewski.

Polska młodzież szkolna złożyła ua cele T. S. L. K. 9.54 jako część zebranych pieniędzy w kościele podczas nabożeństwa żałobnego za duszę śp. St. Wyspiańskiego.

Naczelnikiem filii banku aust. Węg. w miejsce p. Jana Recka, przeniesionego do Jasła został mianowany p. Kazimierz Bigo z Tarnopola.

Wenta przedświąteczna wraz z koncertem promienadowym muzyki wojskowej ze Stanisławowa odbędzie się w niedzielę 15-go bm. w sali Kasy oszczędności. Komitet czyni usiłowania, by wenta tegoroczna zadowoliła publiczność w każdym kierunku. A więc większe szanse do zdobycia gospodarczych przedmiotów zwłaszcza drobiu, dziczyzny i t. p. połączone z przyjemnością spędzenia kilku godzin wśród dźwięków tak rzadko u nas słyszanej muzyki wojskowej, powinny zgromadzić całe towarzystwo kołomyjskie i okoliczne a nadto różne niespodzianki.

Posiedzenie pełnego komitetu wentowego odbędzie się w poniedziałek 9. grudnia o godz. 6-tej wieczorem w sali Tow. muzycznego. Obecność wszystkich członków komitetu pożądana. Ktoby przez omyłkę zaproszenia nie otrzymał raczy zgłosić się przed posiedzeniem do dyżurnego członka komitetu w sali Towarzystwa muzycznego.

Znowu kradzież: niewyśledzony do tej chwili sprawca zdefraudował (!) na rzecz kupca Hellera przy ul. Jagiellońskiej nr. 25, worek ryżu zabierając go ze sieni z pod schodów. Śmiała kradzież ryż ważył 100 kg. zdaje się że odważny przyjechał nawet wozem.

Święty Mikołaj, ramienia bezdomnego towarzystwa młodzieży jeździł żydowskim fijkrem.

nie śmiecie się tylko!

Towarzystwo muzyczne im. Moniuszki w Kołomyi. W niedzielę, dnia 8-go grudnia 1907 odbędzie się w sali Kasy oszczędności drugi roczny koncert z łaskawym współudziałem W. P. T. Malinowskiej, A. Bereźnickiego, B. Bereźnickiego ze Lwowa, E. Bukowskiego ze Stanisławowa, i L. Zeigera. Początek o godzinie w pół do 8 wiecz. Członkowie Towarzystwa mają prawo do

2-óch miejsc siedzących po połowie ceny. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni W. P. Righetiego.

Oj ci Przekupnie. Jedyną ulgą dla konsumenta w czasach tak szalonej i niebywałej drożyzny jest możliwość bezpośredniego zakupna artykułów żywności na placach targowych. W każdym też większym mieście pośrednicy i przekupnie mogą zakupywać towar na rynku tylko w pewnych ściśle oznaczonych godzinach, aby konsument mógł zakupić artykuły bez opłacania haraczu pośrednikom.

Tymczasem u nas dzieje się wprost przeciwnie. Handlarze uwijają się po rynku i po placach targowych o każdej porze, wykupują masowo nabiał, jarzyny, drób, jaja i. t. d. za kilka minut sprzedają to samo konsumentowi z zarobkiem zupełnie nieproporcjonalnym do straty czasu lub jakości towaru.

Przekupnie, ta prawdziwa plaga publiczności kupującej, stali się tak dalece śmiały, ufni zapewne we wszelką bezkarność, że biorą z ręki targowany przez konsumenta towar i w bezczelny sposób tumanią biednego wieśniaka do tego stopnia, że dają niższe wynagrodzenie, niż konsument. Ponieważ na tego rodzaju fakta mamy świadków i powtarzają się na rynku podobne sceny codziennie, zwracamy uwagę Magistratu na te fakta terroru przekupnioposredników i domagamy się, aby kupujący mogli swobodnie i bez tej złośliwej konkurencji zakupywać potrzebne artykuły żywności przynajmniej w godzinach, w których pośrednikom nie wolno czynić zakupów na rynku.

„Liga pomocy przemysłowej“ zwraca się do patriotycznego ogółu naszego kraju z następującym apelem.

Zbliża się czas przedświąteczny, kiedy ogół społeczeństwa zwykł robić większe zakupna dla potrzeb codziennego życia, a zwłaszcza podarków na tradycyjną gwiazdkę. Czas ten schodzi się z chwilą bolesnych przejść narodu w dwóch zaborach, a zwłaszcza w zaborze pruskim.

„Liga pomocy przemysłowej“ uważa za swój obowiązek odnieść się do ogółu mieszkańców kraju bez różnicy stanu, zawodu, przekonań, z gorącym wezwaniem, aby szczególnie teraz pamiętali o obowiązku obywatelskim poszanowania swojskiej prasy i dawali pierwszeństwo wyrobom krajowym, przed obcymi, a już bezwarunkowo z całą stanowczością odrzucali i towar, pochodzący z rąk pruskich skalanych bezprykladnem w dziejach barbarzyństwem.

Należy wpływać na kupców naszych, aby starali się towary których kraj nie wytwarza, a które dotąd z nieświadomości lub innych powodów sprowadzali z Prus, zastąpić austriackimi, francuskimi, angielskimi, belgijskimi i t. d.

„Liga pomocy przemysłowej“ wdrożyła już starania, aby kupiectwu ułatwić to zadanie, przez nawiązanie stosunków z sferami przemysłowymi tych krajów.

Kupiectwo nasze zwłaszcza patriotycznie czujące jego jednostki, winny odpowiedzieć jednomyślnie na wieści dochodzące z zaboru pruskiego, nie wpuszczaniem przez próg swój pruskich agentów.

Ostatni czas, abyśmy wzięli się do „wywłaszczenia“ hakaty z posiadania naszych kieszeni i naszej potulności, z jaką dajemy się wyzyskiwać na naszą własną zagładę.

Precz z towarem pruskim, precz z tymi, którzy go nam wciskają, powinno zabrznieć w całym kraju.

Niech pięknem podarunków dawanych w tym czasie naszym najbliższym, będzie nie ich kosztowność, ale ich swojskość, a wówczas szereg dni świątecznych zmieni się w upragnioną „gwiazdkę“ dla niejednej rodziny rękodzielniczej i robotniczej i łaknącej pracy.

Odpowiedzi od Redakcji: Haes — Horodenska Z braku miejsca w numerze najbliższym.

L. Sternk: jak wyżej

Autorowi artykułu o budżecie jak wyżej:

T. S. jak wyżej

Naszemu fejetoniście jak wyżej:

Recenzja z przedstawienia „Teatru ludowego“

jak wyżej:

„J-k to u nas w Kołomyi“ jak wyżej:

K. B. Kraków Dziękujemy.

L. 14.418.

Ogłoszenie.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że Magistrat spowodował

stowarzyszenie rębaczy i robotników dziennych „PRACA“

do uregulowania i ustalenia cen za

rąbanie drzewa opałowego

i zatwierdził przedłożony cennik obowiązujący wszystkich rębaczy należących do wspomnianego stowarzyszenia.—

Według tego cennika wynosi należytość za zrąbanie jednego sąga drzewa wraz z ułożeniem w drewnitni:

a) na 3 kawałki (2 cięcia) . . 4 K.

b) na 4 kawałki (3 cięcia) . . 5 K. 30 hl.

Za zniesienie do piwnicy lub na piętro wraz z ułożeniem na wskazanym miejscu po 1 koronie od sąga.

Stowarzyszenie „Praca“ którego lokal urzędowy znajduje się w domu pod L. 5 przy ul. Mníchówka, pośredniczy w dostarczaniu rębaczy na żądany termin i dla każdej ilości drzewa, a zamówienia skutecznie można pisać pod powyższym adresem, lub też ustnie w lokalu Stowarzyszenia codziennie między godziną 6 a 8 wieczorem.

Kołomyja, dnia 4. grudnia 1907.

Magistrat

KLAFSKI.

JUŻ

~ nadszedł do drukarni ~

Wilhelma Braunera

WIELKI TRANSPORT

NOWOŚCI.

Stosowne podarki na Gwiazdkę i NOWY ROK.

☛ Ceny nader umiarkowane. ☛

WYGODNE SANKI

w dobrym stanie

kupi adwokat Dr. Fichmann w Jabłonowie.

POŻYCZEK

na police asekuracyjne, za i bez kondyktu udziela l. ogólne Towarz. urzęd. austr. węg. Monarchii we Wiedniu.

Bliższych wyjaśnień udziela generalne zastępstwo

w Kołomyi

ul. Franciszka Józefa 1 IIa.

Na Święta!

Handel galanteryjno-drobiazgowy
I. P. Goerza (rynek)

o o poleca o o

po cenach najumiarkowańszych
Srebro Christofle'a

noże, grabki, łyżki, po cenach ściśle fabrycznych.

o o Wielki wybór o o

zabawek praktycznych i ponzajających
Prześliczne ozdoby na drzewko
bardzo tanie.

Skład broni myśliwskiej,
municji, śrótu twardego, łusek, patronów rewolwerowych, etc.
Kalosze, deszczochrony, śniegowce.

Na Święta!

Kiszoną kapustę

morawską, świeżą

po 32 h. za kilo
nabyć można codziennie

w pokoju do śniadań

p. M. Misteckiej

przy ulicy Jagiellońskiej l. 25.

LOS Y

na Loteryę fantową

urządzoną staraniem

Zarządu głównego T. S. L.

której dochód przeznaczony jest na ogólne cele oświatowe, są do nabycia we wszystkich sklepach i księgarniach, tudzież w biurze koła T. S. L. w Kołomyi ul. Szewczenki.

Główna wygrana wart. K. 10.000

Cena losu
K. 1.

KALENDARZ T. S. L.

na rok 1908.

format książkowy i kartkowy.

już wyszedł z druku i jest do nabycia w polskiej księgarni Michała Zyborskiego rynek i w biurze T. S. L. ul. Szewczenki w godzinach urzędowych.

Cena 1 K. 80 h. i 80 h. za egzemp.

Do wynajęcia

1 pokój frontowy na I. piętrze i 2 pokoje w oficynach, na parterze, przy ul. kraszewskiego l. 4. od 1. listopada b. r.

Blizsza wiadomość na miejscu.

„Entre Nous“

potpourri de melodies rutheniennes pour la cytre
par Zenon Kiryłowicz,

wyszło i jest do nabycia po 2 kor. za egzemplarz w księgarni p. M. Żyborskiego w Kołomyi.

½ Kilo pierza gęsiego
tylko 60 ct.

Rosyłam zupełnie nowe, szare pierze, ręką darte pó kilo tylko 60 cnt, to samo w lepszym gatunku tylko 70 cnt. w pocztowych pakietach próbnych 5. kg, za pobraniem pocztowem. M. KRASA, handel pierzem w Pradze (Prag, Czechy.)

Wymiana dozwolona. Upraszam o dokładny adres.

Majątek do sprzedania

obok Niżniowa

o pierwszorzędnej glebie — 500 morgów ornej ziemi i łąk — 386 morgów lasu.

Blizsza wiadomość u adw. p. Dr. Haczewskiego w Kołomyi.

Do wydzierżawienia majątek Kutyska

nad Dniestrem

630 morgów ornej ziemi i łąk.

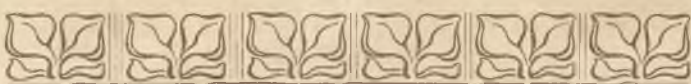
Blizsza wiadomość u p. Dr. Haczewskiego adwokata w Kołomyi.

Idealny folwarczek

niemal stały klimatyczny

w Dobrotowie obok Łanczyna

otoczony wszechstronnie szpilkowemi lasami, kąpiele w Prucie, solankowe w Łanczynie. Dwa budynki mieszkalne, stajnia, stodoła, szopka, śliczny obszerny ogród owocowy, 50 morgów ziemi. — Blizszej wiadomości udzieli z grzeczności Dr. Haczewski adw. w Kołomyi.

Największy skład w kraju

oryginalnych

maszyn do szycia

i haftu,

maszyn rękodziel.

wszelkich systemów oraz maszyn do wyrobów

pończoszkowych.

Kurs haftu bezpłatnie.

Przyjmuje do naprawy maszyny do szycia wszelkich systemów.

Cenniki darmo i opłatnie.

Agentami się nie posługuje.

Józef Iwanicki

specjalista i mechanik

Lwów, Hotel Zorza.

Towarzystwo Zaliczkowe

w KOŁOMYI

Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką
W GMACHU WŁASNYM

PRZY ul. JAGIELLOŃSKIEJ NIŻSZEJ l. 6. przyjmuje wkładki na oszczędności w dowolnej wysokości począwszy od jednej korony i oprocentowuje po 5% od sta.

Przyjmuje nowych członków i udziela pożyczek na weksle (7%) na skrypta 7½%.

Podatek rentowy od wkładek Towarzystwo opłaca z własnych funduszy.

DYREKCJA.

Prawnie ochraniający!

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Każde naśladowanie karygodne!

Jedynie prawdziwym jest tylko

Thierry'ego Balsam

z zieloną marką mniszki. 12 małych albo 6 podwójnych flaszek, albo 1 wielka specjalna flaszka z patentowanym zamknięciem 5 K.

Thierry'ego maść centyfoliowa

przeciw wszystkim zastarzałym ranom, zapaleniom, skaleczeniom i td. 2 stoiki K 3'60. Wysyłka tylko za pobraniem lub poprzednim nadesłaniem

Te dwa środki domowe są ogólnie znane i stawiane jako najlepsze.

Zamówienia adresować należy:

Aptekarz A. THIERRY w Pregrada koło Rohitsch-Sauerbrunn.

Główny skład w Drogueryi E. Turzańskiego w Kołomyi i we wszystkich prawie aptekach. Broszury z tysiącami oryginalnych podziękowań gratis i franco.

Najpiękniejszy podarek!

Cylio krótki czas!

Za le nie przetrze nie było

Ozdoba dla każdego Pokoju!

Wskutek rozwiązania fabryki udało mi się tanio kupić 8000 dywaników ściennych i 11.000 dywaników przed łóżko tak, że mogę

wspaniały dywan ścienny z szenilli

na obu stronach całkiem jednaki w pięknych, prawdziwych barwach, 100 cm. szeroki, 200 cm. długi, w ślicznych deseniach jak: lwy, psy, rodzina saren, łabędź, jelen, kwiaty i t. p. wysłać po zł. 2. 80 tylko za zaliczką.

Szczególnie polecenia godny dla wilgotnych pokoi, gdyż dywan jest tak grubym, że nie przepuszcza wilgoci. — Piękne dywaniki przed łóżko tylko 80. ct. za sztukę.

Pierwszy morawski rozsytkowy dom towarów

Julius Hojtasch Göding

llo. 234. (Morawa).

Tysiące podziękowań i ponownych zamówień są do przejrzenia. Nieodpowiedni towar bez trudności przyjmuję napowrót i zwracam pieniądze.

Do Pana Hojtascha w Göding.

Księżna Aleksandra von Croy jest bardzo zadowolona z zakupionych u Pana ściennych dywanów; proszę o przysłanie odwrotną pocztą jeszcze dwóch dywaników do okien, tak jak w katalogu Nr. 92. po zł. 2.30.

Z poważaniem Franciszka Löschner ochmistrzyni

Katolicki

Pokój do śniadań

przeniosła Pani Mistecka na ul. Jagiellońską i zaopatruje go w zimne i gorące przekąski.

Dobór napojów i potraw

Wyrób swojski!

Pasta do obuwia z „Koroną“

czerni, daje piękny połysk, miękczy i nie niszczy sókry!

Tania i dobra. — Pudełko 12 i 20 halerzy — wszędzie do nabycia!

Jedyny wyrób Drogueryi pod „Opatrznością Boską“ w Kołomyi.

Wyrób swojski!